

Dosarul nr. 2rh-62/19

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni – C. Rîmari

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – E. Grumeza, N. Chircu, S. Procopciuc

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție – T. Vieru, N. Vascan, M. Ghervas

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Maria Ghervas

examinând cererea de revizuire declarată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cenagri Prim”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cosfem-Agro” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cenagri-Prim” și Societății cu Răspundere Limitată „Ghilețchi Miralia”, intervenienților accesorii Primăria s. Balatina r-l Glodeni, Zinaida Aramă, Raisa Albot, Angela Andone, Mihail Antoniuc, Natalia Anaticiuc, Eugeniu Buzatu, Anastasia Buzuleac, Dionisie Bilischi, Iurie Buzatu, Elena Bilischii, Ivan Bodgros, Dumitru Buzuleac, Mihail Boris, Mircea Boboc, Mihail Bilischii, Galina Bosnea, Maria Buzatu, Ana Buzuleac, Gheorghe Buzuleac, Maria Buzuleac, Vasile Albot, Evghenia Botezatu, Victor Buza, Adriana Cazacu, Tatiana Chiperi, Lidia Cibotari, Maria Cheibaș, Nina Ceban, Andrei Căzănescu, Marius Cazulea, Gheorghe Cibotaru, Gheorghe Cebanu, Ecaterina Ciuntu, Iurie Ceremis, Leonid Cazulea, Elena Chifa, Zinaida Cazulea, Vitalie Cazulea, Olga Rurac, Damian Ceremis, Anatoli Căsuță, Vasile Boboc, Elena Stanțieri, Mariana Negru, Zinaida Grabazei, Igor Grosu, Sergiu Grosu, Maria Cazulea, Olga Guțu, Ion Cernocan, Valerie Cheibas, Elena Ceban, Lidia Ceremis, Olga Ciubara, Olga Cebanu, Olga Ceban, Victor Buzuleac, Ivan Buzatu, Valerie Baznat, Lidia Bulat, Victor Buzatu, Emilia Buzuleac, Victor Buzuleac, Corina Buzatu, Tamara Butnariuc, Galina Boboc, Victor Buzuleac, Serghei Boboc, Anastasia Boboc, Gheorghe Antoniuc, Liudmila Buzuleac, Liudmila Cenușă, Iurie Odobescu, Elena Coman, Clavdia Conac, Alexandru Conac, Maria Coman, Valerii Dolinschii, Maria Diaciuc, Nadejda Dolinscaia, Nina Dolinscaia, Elena Dragot, Vitalie Dolinschii, Victor Dulap, Tamara Deciu, Galina Dulap, Iurie Erastov, Anastasia Erastova, Evghenii Gulea, Andrian Gligor, Eugeniu Gașinov, Marina Grosu, Zinovia Gașinova, Nicolae Gîlca, Valentina Guțuleac, Grigore Gașinov, Andrei Gamaniuc, Evghenia Golenoc, Vladimir Golenoc, Ludmila Gîlca, Alexandra Gușan, Zinaida Grosu, Iulia Gurduială, Anatolie Guțuleac, Rodica Guțu, Larisa Guțuleac, Lidia Grosu, Gheorghe Grosu, Petru Gurduială, Lucia Ghilețchi, Zinaida Gașinova, Alexandru Galușca, Serghei Grosu, Galina Jitariuc, Grigore Jitariuc, Nicolae Jacot, Irina Lișcinscaia, Ion Lupașco, Egor Levin, Ana Lupașciuc, Emilia Mihailov, Vera Minciuc, Radu Mașnic, Lidia Minciuc, Petru Moșac, Piotr Moșac, Zinovia Magdei, Tatiana Morușciac, Vladimir

Malschi, Andrei Morozovschi, Larisa Perșina, Grigore Tudor, Serghei Gașinov, Raisa Caroli, Zinaida Grosu, Ion Rotari, Elena Rotari, Andrei Negru, Ion Bagu, Gheorghe Negru, Mihail Nemerenco, Maria Panciuc, Maia Cazac, Vladimir Negritu, Galina Panciuc, Olga Rusu, Nicolae Rusnac, Galina Rusnac, Dumitru Negru, Ion Pușcaș, Alexandru Rotari, Elena Popa, Galina Pavliuc, Iurie Panciuc, Svetlana Rusu, Elena Negru, Tatiana Negru, Nina Negru, Vladimir Panciuc, Tatiana Pavliuc, Ana Orlovscaia, Nadejda Panciuc, Gheorghe Grosu, Larisa Sacaliuc, Nicolai Paladi, Boris Popa, Raisa Pascal, Ivan Sacaliuc, Feodora Toma, Ivan Vodovoi, Mihail Vatamaniuc, Elizaveta Virstiuc, Fiodor Spatari, Ivan Virstiuc, Adrian Strulea, Vasile Strulea, Angela Svistun, Evdochia Savciuc, Lidia Virstiuc, Alexandru Virstiuc, Maria Staver, Ion Strulea, Victoria Strulea, Zinaida Sacaliuc, Valeriu Spatari, Vera Sacaliuc, Victoria Vodovoi, Lucia Spatari, Anatol Vodovoi, Alexei Sidorov, Boris Sacaliuc, Vera Țurcan, Tatiana Stati, Vasile Tacu, Silvia Sandu, Dora Șerban, Vasile Scurtu, Iulia Sainciuc, Oxana Andrițcu, Raisa Tofan, Serghei Sacaliuc, Grigore Tudor, Gheorghe Zaporozjan, Vasile Strulea, Evghenia Ursu, Larisa Strulea, Liudmila Sidorova, Maia Scripcaru, Victor Costăș, Pavel Alacev, Valentin Bodgros, Zinaida Gașinova, Mihail Guțuleac, Ivan Buzuleac, Evghenia Dolinscaia, Ecaterina Vodovoi, Vasile Marcu, Margareta Vatrici, Anatozii Trîntă, Ion Rusu, Nicolae Zburliuc, Tatiana Vodovoi, Galina Vodovaia, Petru Rusu, Ion Vodovoi, Emilia Vodovoi, Anastasia Pascariuc, Lucia Pojar, Ion Mutelica, Tatiana Crețu, Vasile Melinciuc, Petru Scurtu, Stelia Scurtu, Vasile Vodovoi, Profira Maliar, Valeriu Vodovoi, Vasile Zburliuc, Simion Vatamaniță, Leonid Sacaliuc, Nicolae Rurac, Raisa Zburliuc, Lucia Țurcan, Lidia Ostroușco, Orast Marcu, Victor Marcu, Tatiana Marcu, Elena Poleniuc, Zina Mucerschi, Sfetlana Mamot, Oleg Rusnac, Ion Bodareu, Lidia Pojar, Aliona Ghertan, Lidia Rusnac, Xenia Mamot, Alexei Vodovoi, Vera Cebanu, Maria Rurac, Valentina Railean, Nicolai Ceban, Nicolai Lungu, Serafim Pascariuc, Eugen Vatamanița, Elena Lupușor, Anastasia Vatamanița, Elizaveta Pascariuc, Olga Imacova, Victor Jidovanu, Tatiana Diaconu, Irina Maximciuc, Silvia Butnariuc, Viorica Vodovoi, Anastasia Marcu, Evghenia Buzuleac, Vitalii Tataru, Mihail Turea, Nicolae Vodovoi, Valentina Tabaranu, Pavel Minciuc, Andrei Malschi, Vasili Jitariuc, Igor Cobîleățchi, Lucia Pușcaș, Alexandru Roman, Octavian Buzuleac, Marcel Ciobanu, Mihail Schițco, Galina Buleico, Eugen Zagaiciuc, Ivan Părpăuț, Tudor Steclearu, Petru Savca, Vera Nisteanu, Ana Gurduială, Serghei Șova, Evghenia Lupușor, Ilie Vodovoi, Galina Andrițcu, Vasilie Lîșî, Nicolai Andrițcu, Ivan Șova, Lidia Zburliuc, Silvia Țăbuleac, Ivan Pascariuc, Lidia Lupușor, Ion Minciuc, Ion Andrițcu, Veceslav Secrieru, Ana Părpăuți, Stanislav Potapov, Nicolae Conoval, Felicia Lungu, Anastasia Lungu, Efim Rusnac, Maria Conoval, Maria Savca, Tatiana Ceban, Serafim Andrițcu, Vasile Vodovoi, Daniel Lipinschi, Elizaveta Pascariuc, Vasile Rusnac, Nicolae Vîntu, Anastasia Urusciuc, Valentia Schițco, Marin Lupușor, Raisa Botezatu, Profira Părpăuți, Tamara Macarciuc, Andrian Roșioru, Nicolae Jitariuc, Galina Ivașco, Ruslan Savca, Vasile Savca, Mihai Andrițcu, Natalia Rusnac, Ecaterina Zburliuc, Olga Lupușor, Tatiana Zburliuc, Maria Pascariuc, Elena Minciuc, Nadejda Roman, Valentin Svistun, Lidia Svistun, Sfetlana Diaciuc, Silvia Rusnac, Ivan Rusnac, Ion Scurtu, Vera Secrieru, Maria Savca, Svetlana Savca, Elizaveta Fuga, Tatiana Crețu și Eduard Lungu cu privire la înlăturarea obstacolelor în gestionarea terenurilor agricole, recunoașterea

nulității contractelor de arendă, anularea înregistrării acestora și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 24 aprilie 2019 a Curții Supremă de Justiție,

constată:

La 27 octombrie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Cosfem-Agro” (în continuare SRL „Cosfem-Agro”) s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, (ulterior completată) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Cenagri-Prim”(în continuare SRL „Cenagri-Prim”) și Societății cu Răspundere Limitată „Ghilețchi Miralia” (în continuare SRL „Ghilețchi Miralia”), intervenienților accesorii Primăria s. Balatina r-l Glodeni, Zinaida Aramă, Raisa Albot, Angela Andone, Mihail Antoniu, Natalia Anaticiuc, Eugeniu Buzatu, Anastasia Buzuleac, Dionisie Bilischi, Iurie Buzatu, Elena Bilischii, Ivan Bodgros, Dumitru Buzuleac, Mihail Boris, Mircea Boboc, Mihail Bilischii, Galina Bosnea, Maria Buzatu, Ana Buzuleac, Gheorghe Buzuleac, Maria Buzuleac, Vasile Albot, Evghenia Botezatu, Victor Buza, Adriana Cazacu, Tatiana Chiperi, Lidia Cibotari, Maria Cheibaș, Nina Ceban, Andrei Căzănescu, Marius Cazulea, Gheorghe Cibotaru, Gheorghe Cebanu, Ecaterina Ciuntu, Iurie Ceremis, Leonid Cazulea, Elena Chifa, Zinaida Cazulea, Vitalie Cazulea, Olga Rurac, Damian Ceremis, Anatoli Căsuță, Vasile Boboc, Elena Stanțieri, Mariana Negru, Zinaida Grabazei, Igor Grosu, Sergiu Grosu, Maria Cazulea, Olga Guțu, Ion Cernocan, Valerie Cheibas, Elena Ceban, Lidia Ceremis, Olga Ciubara, Olga Cebanu, Olga Ceban, Victor Buzuleac, Ivan Buzatu, Valerie Baznat, Lidia Bulat, Victor Buzatu, Emilia Buzuleac, Victor Buzuleac, Corina Buzatu, Tamara Butnariuc, Galina Boboc, Victor Buzuleac, Serghei Boboc, Anastasia Boboc, Gheorghe Antoniu, Liudmila Buzuleac, Liudmila Cenușă, Iurie Odobescu, Elena Coman, Clavdia Conac, Alexandru Conac, Maria Coman, Valerii Dolinschii, Maria Diaciuc, Nadejda Dolinscaia, Nina Dolinscaia, Elena Dragot, Vitalie Dolinschii, Victor Dulap, Tamara Deciu, Galina Dulap, Iurie Erastov, Anastasia Erastova, Evghenii Gulea, Andrian Gligor, Eugeniu Gașinov, Marina Grosu, Zinovia Gașinova, Nicolae Gîlca, Valentina Guțuleac, Grigore Gașinov, Andrei Gamaniuc, Evghenia Golenoc, Vladimir Golenoc, Ludmila Gîlca, Alexandra Gușan, Zinaida Grosu, Iulia Gurduială, Anatolie Guțuleac, Rodica Guțu, Larisa Guțuleac, Lidia Grosu, Gheorghe Grosu, Petru Gurduială, Lucia Ghilețchi, Zinaida Gașinova, Alexandru Galușca, Serghei Grosu, Galina Jitariuc, Grigore Jitariuc, Nicolae Jacot, Irina Lișcinscaia, Ion Lupașco, Egor Levin, Ana Lupașciuc, Emilia Mihailov, Vera Minciuc, Radu Mașnic, Lidia Minciuc, Petru Moșac, Piotr Moșac, Zinovia Magdei, Tatiana Morușciac, Vladimir Malschi, Andrei Morozovschi, Larisa Perșina, Grigore Tudor, Serghei Gașinov, Raisa Caroli, Zinaida Grosu, Ion Rotari, Elena Rotari, Andrei Negru, Ion Bagu, Gheorghe Negru, Mihail Nemerenco, Maria Panciuc, Maia Cazac, Vladimir Negritu, Galina Panciuc, Olga Rusu, Nicolae Rusnac, Galina Rusnac, Dumitru Negru, Ion Pușcaș, Alexandru Rotari, Elena Popa, Galina Pavliuc, Iurie Panciuc, Svetlana Rusu, Elena Negru, Tatiana Negru, Nina Negru, Vladimir Panciuc, Tatiana Pavliuc, Ana Orlovscăia, Nadejda Panciuc, Gheorghe Grosu, Larisa Sacaliuc, Nicolai Paladi, Boris Popa, Raisa Pascal, Ivan Sacaliuc, Feodora Toma, Ivan Vodovoi, Mihail Vatamaniuc, Elizaveta Virstiuc, Fiodor Spatari, Ivan

Virstiuc, Adrian Strulea, Vasile Strulea, Angela Svistun, Evdochia Savciuc, Lidia Virstiuc, Alexandru Virstiuc, Maria Staver, Ion Strulea, Victoria Strulea, Zinaida Sacaliuc, Valeriu Spatari, Vera Sacaliuc, Victoria Vodovoi, Lucia Spatari, Anatol Vodovoi, Alexei Sidorov, Boris Sacaliuc, Vera Țurcan, Tatiana Stati, Vasile Tacu, Silvia Sandu, Dora Șerban, Vasile Scurtu, Iulia Sainciuc, Oxana Andrițcu, Raisa Tofan, Serghei Sacaliuc, Grigore Tudor, Gheorghe Zaporojan, Vasile Strulea, Evghenia Ursu, Larisa Strulea, Liudmila Sidorova, Maia Scripcaru, Victor Costăș, Pavel Alacev, Valentin Bodgros, Zinaida Gașinova, Mihail Guțuleac, Ivan Buzuleac, Evghenia Dolinscaia, Ecaterina Vodovoi, Vasile Marcu, Margareta Vatrici, Anatolii Trîntă, Ion Rusu, Nicolae Zburliuc, Tatiana Vodovoi, Galina Vodovaia, Petru Rusu, Ion Vodovoi, Emilia Vodovoi, Anastasia Pascariuc, Lucia Pojar, Ion Mutelica, Tatiana Crețu, Vasile Melinciuc, Petru Scurtu, Stelia Scurtu, Vasile Vodovoi, Profira Maliar, Valeriu Vodovoi, Vasile Zburliuc, Simion Vatamaniță, Leonid Sacaliuc, Nicolae Rurac, Raisa Zburliuc, Lucia Țurcan, Lidia Ostroușco, Orast Marcu, Victor Marcu, Tatiana Marcu, Elena Poleniuc, Zina Mucerschi, Sfetlana Mamot, Oleg Rusnac, Ion Bodareu, Lidia Pojar, Aliona Gherțan, Lidia Rusnac, Xenia Mamot, Alexei Vodovoi, Vera Cebanu, Maria Rurac, Valentina Railean, Nicolai Ceban, Nicolai Lungu, Serafim Pascariuc, Eugen Vatamanița, Elena Lupușor, Anastasia Vatamanița, Elizaveta Pascariuc, Olga Imacova, Victor Jidovanu, Tatiana Diaconu, Irina Maximciuc, Silvia Butnariuc, Viorica Vodovoi, Anastasia Marcu, Evghenia Buzuleac, Vitalii Tataru, Mihail Turea, Nicolae Vodovoi, Valentina Tabaranu, Pavel Minciuc, Andrei Malschi, Vasili Jitariuc, Igor Cobîleățchi, Lucia Pușcaș, Alexandru Roman, Octavian Buzuleac, Marcel Ciobanu, Mihail Schițco, Galina Buleico, Eugen Zagaiciuc, Ivan Părpăuț, Tudor Steclearu, Petru Savca, Vera Nistreanu, Ana Gurduială, Serghei Șova, Evghenia Lupușor, Ilie Vodovoi, Galina Andrițcu, Vasilie Lîșii, Nicolai Andrițcu, Ivan Șova, Lidia Zburliuc, Silvia Țăbuleac, Ivan Pascariuc, Lidia Lupușor, Ion Minciuc, Ion Andrițcu, Veceslav Secrieru, Ana Părpăuți, Stanislav Potapov, Nicolae Conoval, Felicia Lungu, Anastasia Lungu, Efim Rusnac, Maria Conoval, Maria Savca, Tatiana Ceban, Serafim Andrițcu, Vasile Vodovoi, Daniel Lipinschi, Elizaveta Pascariuc, Vasile Rusnac, Nicolae Vîntu, Anastasia Urusciuc, Valentia Schițco, Marin Lupușor, Raisa Botezatu, Profira Părpăuți, Tamara Macarciuc, Andrian Roșioru, Nicolae Jitariuc, Galina Ivașco, Ruslan Savca, Vasile Savca, Mihai Andrițcu, Natalia Rusnac, Ecaterina Zburliuc, Olga Lupușor, Tatiana Zburliuc, Maria Pascariuc, Elena Minciuc, Nadejda Roman, Valentin Svistun, Lidia Svistun, Sfetlana Diaciuc, Silvia Rusnac, Ivan Rusnac, Ion Scurtu, Vera Secrieru, Maria Savca, Svetlana Savca, Elizaveta Fuga, Tatiana Crețu și Eduard Lungu cu privire la înlăturarea obstacolelor în gestionarea terenurilor agricole, amplasate în extravilanul r-nul Glodeni, s. Balatina și anume care se află în gestiunea SRL „Cosfem-Agro”, recunoașterea nulității contractelor de arendă începând cu numărul 001 până la 364, încheiate între SRL „Cenagri-Prim” și proprietarii loturilor de teren agricol, ca fiind încheiate contrar prevederilor legale, cu anularea înregistrării și radierea înscrisurilor din Registrul contractelor de arendă a terenurilor și altor bunuri agricole și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Cosfem-Agro”. (f.d. 119-171, vol.XII)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 04 iunie 2018 și 25 octombrie SRL „Cenagri Prim”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, au contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond. (f.d. f.d.21-22, 23-24,39-41, vol.XI)

La 08 octombrie 2018 și 09 octombrie 2018 au depus cereri de apel nemotivate și Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Ana Buzuleac, Anastasia Erastov, Iurie Erastov, Lidia Virsiuc, Alexandru Virsiuc, Grigore Tudor, Liudmila Sidorova, Ion Cernocan, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Anastasia Vatamanița, Anatolie Trînta, solicitând casarea hotărârii instanței de fond. Totodată, au solicitat și scutirea de la achitarea taxei de stat. (f.d. f.d.25,26, 27, 28,29,30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, vol. XI)

Prin încheierea din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea apelanților Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Ana Buzuleac, Anastasia Erastov, Iurie Erastov, Lidia Virsiuc, Alexandru Virsiuc, Grigore Tudor, Liudmila Sidorova, Ion Cernocan, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Anastasia Vatamanița, Anatolie Trînta cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către SRL „Cenagri Prim”, Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Ana Buzuleac, Anastasia Erastov, Iurie Erastov, Lidia Virsiuc, Alexandru Virsiuc, Grigore Tudor, Liudmila Sidorova, Ion Cernocan, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Anastasia Vatamanița, Anatolie Trînta, fiindu-le acordat un termen până la 11 ianuarie 2019 pentru prezentarea de către apelanți cu semnătură olografă a apelului motivat în copii pentru toți participanții la proces și a dovezii de plată a taxei de stat și anume SRL „Cenagri Prim” în mărime 6 552 lei, iar Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Ana Buzuleac, Anastasia Erastov, Iurie Erastov, Lidia Virsiuc, Alexandru Virsiuc, Grigore Tudor, Liudmila Sidorova, Ion Cernocan, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Anastasia Vatamanița, Anatolie Trînta a câte 202,50 lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în cancelaria instanței de apel. Totodată, s-a explicat apelanților că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererile de apel vor fi restituite fără examinare. (f.d. 178-180, vol. XII)

Prin încheierea din 14 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți s-au restituit cererile de apel depuse de către SRL „Cenagri Prim”, Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Ana Buzuleac, Anastasia Erastov, Iurie Erastov, Lidia Virsiuc, Alexandru Virsiuc, Grigore Tudor, Liudmila Sidorova, Ion Cernocan, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Anastasia Vatamanița, Anatolie Trînta din motivul că nu au fost executate indicațiile instanței de apel stabilite prin încheierea din 13 decembrie 2018 și anume apelanții nu au prezentat copii pentru toți participanții la proces. (f.d.17-19, vol. XIII)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la 22 ianuarie 2019 SRL „Cenagri Prim”, avocatul Roman Doroftei în interesele SRL „Cenagri Prim”, Anastasia Erastov, Grigore Tudor, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Ana Buzuleac, Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Anastasia Vatamanița, Lidia Virsiuc, Ion Cernocan, Iurii Erastov, Alexandru Virsiuc, Liudmila Sidorova, Anatolie Trînta au declarat recurs, prin care au solicitat casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre rejudecare. (f.d. 21-24, 25-28, 46-47, 50-51, 54-55, 58-59, 62-63, 66-67, 70-71, 74-75,78-79,82-83,86-87,90-91,94-95,99-100, vol. XIII)

La 06 februarie 2019 SRL „Cenagri Prim”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei a depus recurs suplimentar. (f.d. 129-130, vol. XIII)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 24 aprilie 2019 a respins recursurile declarate de către SRL „Cenagri Prim”, de avocatul Roman Doroftei în interesele SRL „Cenagri Prim”, de Anastasia Erastov, Grigore Tudor, Simion Vatamanița, Nicolae Andrițcu, Ana Buzuleac, Mihail Antoniu, Octavian Buzuleac, Anastasia Vatamanița, Lidia Virstiuc, Ion Cernocan, Iurii Erastov, Alexandru Virstiuc, Liudmila Sidorova, Anatolii Trînta, a menținut încheierea din 14 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți. (f.d. 213-221, vol. XIII)

La data de 05 mai 2019 SRL „Cenagri Prim” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din data de 24 aprilie 2019, prin care a solicitat admiterea revizuirii, anularea deciziei instanței de recurs, remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți. (f.d. 1-5, vol. XIV)

În motivarea cererii de revizuire SRL „Cenagri Prim” a invocat prevederile art. 449, lit. b), c) și h) al Codului de procedură civilă și anume faptul că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale, care poate fi remediată cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanța de judecată.

Revizuenta a indicat că pornind de la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, se reține că competența de revizuire a instanței supreme poate și trebuie exercitată pentru a rectifica erorile de drept și greșelile justiției. Astfel, în speță sunt prezente temeiurile enumerate la art. 449 al Codului de procedură civilă și se impune necesitatea admiterii cererii de revizuire, pentru a înlătura greșelile admise la soluționarea cauzei, încălcarea practicii unitare la soluționarea pricinilor de aceasta categorie, pentru care statul ar putea fi condamnat la CEDO.

În opinia reprezentantului SRL „Cenagri Prim” instanța de recurs s-a limitat la o examinare formalistă a cererii de recurs, necătând la faptul că au fost înlăturate toate neajunsurile, în detrimentul principiului rolului dirigitor al instanței judecătorești în proces, consfințit de art. 9 al Codului de procedură civilă, deoarece concluziile formulate în încheiere sunt neclare și se exclud reciproc.

Revizuenta a indicat că instituția apelului împotriva hotărârilor instanței de fond, este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice. În acest context, condițiile stabilite de legiuitor pentru exercitarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond trebuie să asigure o îmbinare echitabilă a intereselor părților în proces, fără a limita accesul liber la justiție.

Mai mult ca atât, aceste limitări nu pot îngreși accesul unei persoane într-o asemenea măsură în cât dreptul său la o instanță, în esență, să fie afectat, în cele din urmă, nu va fi compatibil cu art. 6 § 1 din Convenție, doar dacă nu urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În condițiile respective, prin dispunerea restituirii apelului declarat de SRL „Cenagri” au fost admise niște formalități exagerate și neprevăzute de legislația procesuală, ca forme ordinare de respectare pentru accesul liber la justiție, fiind o măsură neproportională în îngrădirea nejustificată a dreptului la un tribunal, ori, principiul proporționalității presupune ca oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

Totodată, prin restituirea cererii de apel în litigiul dedus judecății, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil și a principiului disponibilității, consfințit în art. 27 al Codului de procedură civilă, care statuează expres că disproporționalitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

SRL „Cenagri Prim” a susținut că întru evitarea atingerii drepturilor unor persoane ce nu au fost implicate în proces instanța de judecată urma să soluționeze problema intervenirii în proces, conform prevederilor legislației în vigoare.

Cu atât mai mult, o parte din participanți au decedat, însă nici instanța de fond și apel nu au examinat posibilitatea înlocuirii părții în proces decedate cu succesorul ei, lucru expus direct în art. 70 al Codului de procedură civilă.

În aceste condiții, este cert că constatările instanței de recurs nu conțin o argumentare clară din care să rezulte soluția emisă, astfel, fiind în imposibilitate să înlăture erorile judiciare depistate.

Astfel, instanța de revizuire urmează să țină cont de cele menționate și supunând unui control riguros cele mai importante probleme ale cauzei, să emită o încheiere legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

SRL „Cenagri Prim” a considerat că este incertă, confuză și divergentă soluția instanței de recurs, care contrar obligațiilor sale pozitive în sensul art. 9 al Codului de procedură civilă, nu a luat toate măsurile procedurale pentru buna desfășurare a procesului, pronunțând o încheiere lipsită de putere de convingere, ceea ce conduce la necesitatea anulării încheierii instanței de recurs din data de 24 aprilie 2019 și trimiterea cauzei la Curtea de Apel Bălți.

La 11 iunie 2019 SRL „Cosfem-Agro”, reprezentat de av. Angela Gherasim, a depus referință la cererea de revizuire declarată de către SRL „Cenagri Prim”, prin care a solicitat respingerea acesteia ca fiind inadmisibile, ori argumentele invocate sunt similare cererii de recurs. (f.d. 32-37, vol. XIV)

SRL „Cenagri Prim” la data de 18 iunie 2019 a depus cerere prin care a anexat copia cererii înaintată la CEDO privind încălcarea drepturilor legale. (f.d. 58, 59-70, vol. XIV)

Prin prisma prevederilor art. 451, alin. (1) în coroborare cu art. 447, lit. a) ale Codului de procedură civilă rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de către părți și alți participanți la proces, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 al Codului de procedură civilă și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453, alin. (1), lit. a) al Codului de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 al Codului de procedură civilă, care poartă un caracter exhaustiv.

Verificând argumentele revizuintei, examinând materialele cauzei în raport cu temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă și urmează a fi respinsă din considerentele ce preced.

În speță, SRL „Cenagri Prim” a invocat trei temeuri de revizuire și anume lit. b), c) și h) ale art. 449 din Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 449, lit. b) din Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuintului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Litera c) a art. 449 din Codul de procedură civilă prevede că revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Potrivit lit. h) a art. 449 din Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Instanța de revizuire relevă că revizuirea este definită ca fiind acea cale de atac prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reluarea judecării cauzei cu respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

A se reține că unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești.

Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Brumărescu v. România*, nr. 28342/95, § 61-62 și *Roșca v. Moldova*, nr.6267/02, §24-25, *Riabîh v. Rusia*, § 52).

Curtea Supremă de Justiție menționează că principiul enunțat exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași

problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă. Prin prisma principiilor menționate, se reține că principiile specificate nu se opun în totalitate existenței procedurilor extraordinare prin readucerea în fața instanțelor a aspectelor litigioase deja soluționate, însă necesitatea respectării principiului siguranței circuitului civil – care este unul din aspectele esențiale ale principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepțional în ceea ce privește termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum și părțile care au dreptul la acțiune.

Curtea menționează că legislația procesuală reglementează mecanisme ce acordă posibilitatea desființării hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul în care urmează a fi corectate erorile judiciare și omisiunile justiției.

În special, revizuirea fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, în cadrul acesteia, în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege, are loc redeschiderea procesului.

Urmând raționamentele Curții Europene, Curtea acceptă că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

Totodată, Curtea subliniază că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor „ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze egale, care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

Colegiului menționează că unul din temeiurile invocate de către revizuentă se bazează pe prevederile art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă și anume au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Pe calea revizuirii nu se pune problema realizării unui control judiciar, ci a unei noi judecăți, pe temeiul unor elemente, ce au format obiectul judecării finalizate cu pronunțarea hotărârii, a cărei revizuire se solicită. Pentru admiterea cererii de revizuire pe acest temei este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să nu fie cunoscute revizuyentei până la examinarea cauzei, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Astfel, pentru a invoca temeiul prevăzut de art. 449, lit. b) al Codului de procedură civilă este necesar ca după emiterea deciziei revizuyentei să-i fie cunoscute circumstanțe sau fapte esențiale cauzei, care nu au putut fi cunoscute acestuia, însă a întreprins toate

măsurile pentru aflarea acestora în timpul judecării cauzei și să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente.

Argumentul invocat de către SRL „Cenagri Prim” precum că au devenit cunoscute circumstanțe și fapte ale cauzei care schimbă radical situația nu poate fi reținut de instanța de revizuire, ori aceasta nu a indicat ce circumstanțe sau fapte ale cauzei i-au devenit cunoscute după pronunțarea deciziei supuse revizuirii și nici nu a prezentat probe în susținerea acestui temei. Prin urmare, instanța de revizuire conchide că temeiul invocat de către SRL „Cenagri Prim” în cererea de revizuire și anume art. 449 , lit. b) al Codului de procedură civilă poartă un caracter declarativ, iar din motivarea cererii rezultă dezacordul revizuierei cu soluția adoptată de către instanța de recurs.

Un alt temei de revizuire SRL „Cenagri Prim” a invocat prevederile lit. c) al art. 449 din Codul de procedură civilă și anume instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Aici, instanța de revizuire reține că prin prisma prevederilor art. lit. c) al art. 449 din Codul de procedură civilă urmează de stabilit dacă persoana neimplicată în proces este subiect al raportului materiale litigios. În cererea de revizuire, deși, SRL „Cenagri Prim” a invocat acest temei nu a menționat care sunt persoanele, care nu au fost atrase în proces și nici nu a prezentat probe care să dovedească acest fapt.

În urma celor relatate instanța de revizuire conchide că argumentul invocat în cererea de revizuire și anume prevederile art. 449, lit. c) al Codului de procedură civilă este neîntemeiat și declarativ.

Cu referire la temeiul prevăzut de către lit. h) al art. 449 din Codul de procedură civilă instanța de revizuire menționează că acest temei de revizuire este necesar pentru a se crea posibilitatea reparării prejudiciilor cauzate cetățenilor prin încălcarea drepturilor și libertăților atunci când acest lucru se constată printr-o decizie a Curții Europene pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, admiterea revizuirii pe acest temei este condiționată, în primul rând de existența unei constatări a Curții Europene privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a cetățeanului în cauza a cărei act judecătoresc se solicită a fi revizuit.

Instanța de revizuire nu poate admite ca temei de revizuire prevederile art. 449, lit. h) al Codului de procedură civilă asupra deciziei din data de 24 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, doar pe simplu fapt că SRL „Cenagri Prim” a înregistrat o cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Revizuirea hotărârii judecătorești irevocabile pe acest temei se referă la posibilitatea părții de a obține o reparație cel puțin parțială, prin anularea hotărârii judecătorești, însă această condiție nu se raportează la statuările sau considerentele juridice cuprinse în hotărârea judecătorească a cărei desființare se urmărește prin intermediul revizuirii, ci la însăși ordinea de drept a statului nostru.

În acest context instanța de revizuire reține că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Mai mult ca atât, instanța de revizuire reține că SRL „Cenagri Prim” prin cererea de revizuire înaintată urmărește scopul de a redeschide procedura judiciară referitoare la aceeași problemă și de a obține o reexaminare a cauzei într-un control judiciar deghizat.

Astfel, admiterea revizuirii, în circumstanțele descrise ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către SRL „Cenagri Prim” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 al Codului de procedură civilă, iar argumentele invocate poartă caracter declarativ și se combat cu probele din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 449, lit. b), c) și h), art. 453, lit. a) ale Codului de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Cenagri Prim”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nina Vascan

Maria Ghervas